

Kniha prísloví
Kapitoly 12-15
Príslovia, kapitola 12
Ten, kto rád znáša, keď ho napomínajú, má rád vedomosť, kto však neľúbi, keď sa mu vyčíta, je hlupák. Ten, kto je dobrý, dosahuje milosť u Pána, ale muža, ktorý strojí intrigy, On odsúdi.
Vierolomnosťou človek nenadobudne pevnú pôdu pod sebou, ale koreňom spravodlivých neotrasie nik.
Cnostná manželka je korunou svojho muža, nehanebnica je však ako hnis, čo sa mu vrta do kostí.
Myšlienky spravodlivých zalietajú k spravodlivosti, zámary bezbožných k lesti. V rečiach bezbožníkov sa skrýva nebezpečenstvo života, lež ústa statočných ľudí im prinášajú záchranu. Prevráťte bezbožných a nebude ich, dom spravodlivých zato bude stáť.
Človeka chvália podľa jeho rozumu, ale tým, kto má prevrátené srdce, budú pohŕdať.
Lepšie byť neváženým a byť sluhom sebe samému, ako pokladať sa za váženého a o chlieb biedu trieť.
Spravodlivý sa stará o potreby svojho dobytká, najvnútornejšie vnútro bezbožných je však ukrutné. Kto obrába svoje pole, má chleba nadostač, kto sa však ženie za daromnicami, rozum potratil.

Tvrdz oplanov sa rozváľa, lež koreň spravodlivých bude trvať.
Do previnenia svojich perí sa chytá ničomník, spravodlivý sa však vymkne z úzkostí. Každý sa nasýti blaha z ovocia svojich úst a človekovi sa odplatí podľa skutkov jeho rúk.
Bláznovi sa zdá, že je správna jeho cesta, múdry však poslúcha radu. Blázon hneď prejavuje svoju nevôľu, opatrný však tají svoju príkoru.
Kto vypovedá pravdu, hlása spravodlivosť, falošný svedok však prináša len klam.
Voľakto tára, ako keby mečom prekáľal, ale jazyk múdrych je sťa liek. Pravdivé pery budú trvať naveky, falošný jazyk však len chvíľočku.
Sklamú sa v srdci tí, čo snujú zlé, tí však, čo narádzajú pokoj, dožijú sa radosti.
Spravodlivému sa neprihodi nijaká nehoda, bezbožní však zažívajú plno nešťastia.
Luhárske pery sa oškľivia Pánovi, tí však, čo pravdu pestujú, sú jeho záľubou. Rozvážny človek tají, čo vie, zo srdca pocháľbov však hlúposť vykrieka.
Ruka robotných ľudí bude vládnuť, robotovať však bude ruka lenivá.
Nepokoj v srdci stláča človeka, láskavé slovo

ho však rozveseľuje. Spravodlivý si vystopuje svoju pastvinu, lež cesta bezbožných vedie ich, kde zablúdia.
Lenivec si neupečie svoj úlovok, lež usilovnosť človeka je vzácnym imaním. Život je na chodníku spravodlivosti, k smrti však vedie cesta zmýlená.
Príslovia, kapitola 13
Múdry syn sa rád podrobuje otcovej disciplíne, posmievač zasa nedbá na hromovanie. Dobrý smie požívať z ovocia spravodlivosti, vierolomníci však bažia po násilensťve.
Ten, kto si dáva pozor na ústa, je strážcom svojho života, kto však rozdrapuje svoje pery, tomu hrozí pohroma. Duša lenivca je plná túžob, ale bezvýsledných, baženie usilovných sa však do sýtosti ukojí.
Spravodlivému človeku sa hnusí činnosť nečestná, bezbožný sa však uvrhuje do hanby a potupy.
Spravodlivosť je strážcom bezúhonnej cesty, bohaprázdnosť však povahuje toho, kto sa dopúšťa hriechu. Nieкто sa robí bohatým, a nemá ničoho, iný sa robí a nemá ničoho, iný sa robí chudobným, a vládne veľkým majetkom. Výkupné za život má človek vo svojom bohatstve, bedár však nepočúva vyhrážky.
Svetlo spravodlivých veselo plápolá, zatiaľ čo lampáš bezbožných zhasína.
Pýchou sa vyvoláva

iba roztržka, tí však,
 čo správajú sa radou,
 pridržávajú sa múdrosti.
 Lahko nadobudnutý majetok
 sa rozplynie, ten však,
 kto zbiera po hŕstke,
 dopracuje sa bohatstva.
 Očakávanie,
 ktoré sa preťahuje,
 núti srdce chorľavieť, splnená
 túžba je však stromom života.
 Kto dobrým slovom pohŕda,
 ten škodí sebe samému,
 kto si však váži prikázanie,
 tomu sa dostane odplaty.
 Náuka mudrca je
 zdrojom života,
 aby sa vyhlo slučkám,
 ktoré nastrojila smrť.
 Dobrý rozum získava
 náklonnosť, púť pohŕdačov
 je však tvrdá ako štrk.
 Rozvážny človek všetko robí
 s rozvahou, blázon sa však
 vystatuje na obdiv.
 Neverný posol uvrhne
 v nešťastie,
 lež verný posol je ako liek.
 Chudoba s hanbou
 postihujú človeka, čo nedbá
 na disciplínu, ten však,
 kto pripúšťa si k srdcu
 pokarhanie, bude vážený.
 Splnená túžba lahodí,
 lež bláznom je odporné
 vyhýbať sa zlu.
 Kto chodí s múdrymi,
 ten zmúdre popri nich,
 druhovi bláznov sa však
 plano povodí.
 Hriešnikov stíha nešťastie,
 spravodlivých však odmeňuje
 dobrým Pánom.
 Dobrý človek porúča deťom
 detí dedičstvo,
 no hriešnikov majetok sa
 uschová spravodlivému.
 Je veľa chleba na prielohu
 chudobných, bohatstvo sa
 však tráti nespravodlivosťou.

Kto ľutuje svoj prút,
 ten nemá svojho syna rád,
 kto ho však miluje, ten ho
 priuča na trestanie zavčasu.
 Spravodlivý sa môže
 najesť dosýta,
 lež brucho bezbožných
 biedu trie.
 Príslovia, kapitola 14
 Múdrost' žien buduje si dom,
 hlúposť však vlastnými
 rukami ho búra.
 Kto chodí svojou rovnou
 cestou, Pána ctí, ten však,
 kto chodí nerovnými cestami,
 ním pohŕda.
 V bláznových ústach
 je prút na chrbát,
 pery múdrych sú zas
 pre nich samých ochranou.
 Pravdymilovný svedok
 neklame, falošný svedok
 vypúšťa však
 kadejakú lož z úst.
 Posmievač hľadá múdrost',
 ale nadarmo, rozumnému sa
 však zdalo poznanie ľahučké.
 Chod' zoči-voči k pochabému
 človeku a hovor s ním a veru
 nevie, čo sú pery rozumné.
 Dávať si pozor na cestu je
 múdrost' rozvážneho človeka,
 bláznovstvo pochábl'ov však
 značí bludnú púť.
 Odškodné prosí za bláznov,
 ale medzi počestnými ľuďmi
 vládne porozumenie.
 Do srdca, ktoré pozná,
 čo je horkosť, samo po sebe,
 pýcha sa neprimieša,
 keď ho radosť zaplaví.
 Stánok hriešnikov
 bude zničený,
 stan počestných však
 bude prekvitať.
 Nejedna cesta vidí sa byť
 správna človeku,
 no napokon predsa len
 vedie do smrti.
 Aj keď sa smeje,

môže bolieť srdce človeka,
 po nej však, po radosti,
 býva zármutok.
 Naje sa svojich ciest,
 kto srdcom odpadol,
 lež práve tak aj svojich
 skutkov dobrý muž.
 Prostomyseľný človek verí
 v každé slovíčko,
 skúsený človek si však
 dáva pozor na svoj krok.
 Múdry sa úzkostlivo
 chráni zla,
 pochabý sa však
 bezstarostne vrhá doň.
 Prchký sa dopúšťa
 bláznovstva a ľstivý
 padne do nenávisti.
 Prostomyseľní
 dedia bláznovstvo,
 bystrí sa však ovenčia
 poznaním.
 Zlí sa budú skláňať
 pred dobrými a bezbožní
 pred dvermi spravodlivého.
 Prehrešuje sa človek,
 ktorý svojím bližným pohŕda,
 lež súcitiaci s úbožiakmi
 budú blažení.
 Či neblúdia tí,
 ktorí snujú zlé?
 Lásku a vernosť však
 zožínajú tí,
 čo pamätajú na dobré.
 Pri každej tvrdej práci
 býva zisk, no prázdny štebot
 privádza len k žobráctvu.
 Korunou múdrych
 je ich skúsenosť
 a vencom pochábl'ov
 je ich bláznovstvo.
 Pravdivý svedok
 zachraňuje životy,
 ten však, kto vraví kadejakú
 lož, je záhubcom.
 Ten, kto sa bojí Pána,
 má v ňom pevnú nádej,
 i jeho deti majú sa kam
 utiekať.
 Bázeň pred Pánom

je zdrojom života,
aby sa vyhlo slučkám,
ktoré nastrojila smrť.
V množstve ľudu väzí
honosenie kráľovo
a v malom počte ľudí
vladárova záhuba.
Trpezlivý má veľa rozumu,
prchký však vyvádza
priam bláznovstvo.
Pokojná myseľ značí
život pre telo,
náruživosť je však ako hnis,
čo sa vríta do kostí.
Utlačovateľ núdzneho
sa rúha jeho Tvorcovi,
ale ctí ho ten,
kto sa nad bedárom zmilúva.
Bezbožný zhynie
svojou vlastnou zlobou,
spravodlivý sa však upevňuje
svojou bezúhonnosťou.
Múdrosť odpočíva
v srdci rozvážneho človeka,
rovnako sa však prejavuje,
čo je vnútri pochábl'ov.
Spravodlivosť dvíha národ,
hriech je však
hanbou národov.
Príslovia, kapitola 15
Vľúdna odpoveď krotí hnev,
urážlivé slovo
vzbudzuje však zlosť.
Jazyk múdrych je
pre vedomosť ozdobou
ale ústa bláznov chrlia
bláznovstvá
Na všetkých miestach vidia
oči Pánove, čo pozerajú
na dobrých i zlých.
Lahodnosť jazyka
je stromom života,
ale zraňuje dušu,
keď je nerestný.
Blázon pohárda
otcovou disciplínou, lež ten,
kto prijíma pokarhanie,
správa sa rozumne.
V dome spravodlivého
je veľká hojnosť,

lež v príjmoch bezbožného,
je zmätok nad zmätok.
Pery mudrcov
rozsievajú vedomosť,
no nie tak srdce pochábl'ov.
Obeta bezbožných
je odporná Pánovi,
modlitba spravodlivých
je Mu však pôžitkom.
Púť bezbožného
príkri sa Pánovi,
miluje však toho,
kto nasleduje spravodlivosť.
Prísny trest čaká na toho,
kto schádza
zo správneho chodníka;
zomrie, kto neľúbi,
keď sa mu vyčíta.
Aj záhrobie a podsvetie
sú odhalené pred Pánom,
nuž, o čo viac
srdcia ľudských synov!?
Posmievač nemá rád,
keď sa mu robia výčitky,
a preto sa nestýka s múdrymi.
Veselé srdce rozlieva
jas po tvári,
bolesť srdca však
zarmucuje ducha.
Srdce rozumného
sa zháňa za vedomosťou,
lež ústa pochábl'ov
sa vyžívajú v bláznovstve.
Smutné sú všetky dni bedára,
lež človek jasnej mysle
má vždy hodokvas.
Lepšie je mať málo
a báť sa Pána,
než veľký poklad,
a s ním nepokoj.
Lepšia je zelenina za pokrm
a láska popritom,
ako vykŕmený vôl
a pritom nenávisť.
Vznetlivý človek
nieti roztržku,
trpezlivý však škriepku
chlácholí.
Cesta leňocha je
sťaby trnám zatarasená,

lež chodník robotných
je vysypávaný.
Múdry syn naplňuje
svojho otca radosťou,
pochabý človek pohárda však
svojou materou.
Bláznovstvo je nerozumnému
človekovi potechou,
rozvážny muž však mieri
rovno kam mu treba ísť.
Vychodia nazmar plány,
keď niet porady,
daria sa však tam,
kde je veľa poradcov.
Človek sa teší
z podarenej odpovede svojich
úst a slovo v pravý čas,
– oj akéže je dobré!
Nahor vedie životná púť
rozumného človeka,
aby sa vyhol dolu podsvetiu.
Pán zborí dom pyšných ľudí,
ale medzi vdovy upevní.
Podliakove plány
sa príkria Pánovi,
lež čisté reči sú mu príjemné.
Búra svoj dom, kto sa
lakomo zháňa za ziskom,
ten však, kto nenávidí
podplácanie, bude žiť.
O tom, čo odpovedať,
húta srdce spravodlivého,
lež ústa bezbožných chrlia
zlomyseľnosti.
Pán je ďaleko
od bezbožných,
modlitbu spravodlivých
však vyslycha.
Priateľský pohľad
rozveseľuje srdce,
dobrá zvesť osviežuje
do kostí.
Ucho, čo vníma spasiteľné
karhanie, rado sa pristavuje
medzi múdrymi.
Kto striasa disciplínu zo seba,
ten sebou samým pohárda,
kto však dbá na to,
keď ho karhajú,
chytá sa rozumu.

Titul: TV_790_Z židovského Svatého Tanakhu_kniha přísloví_Kap_12-15

Výchovou k moudrosti je
bázeň před Pánem,
před slávou je však pokora.